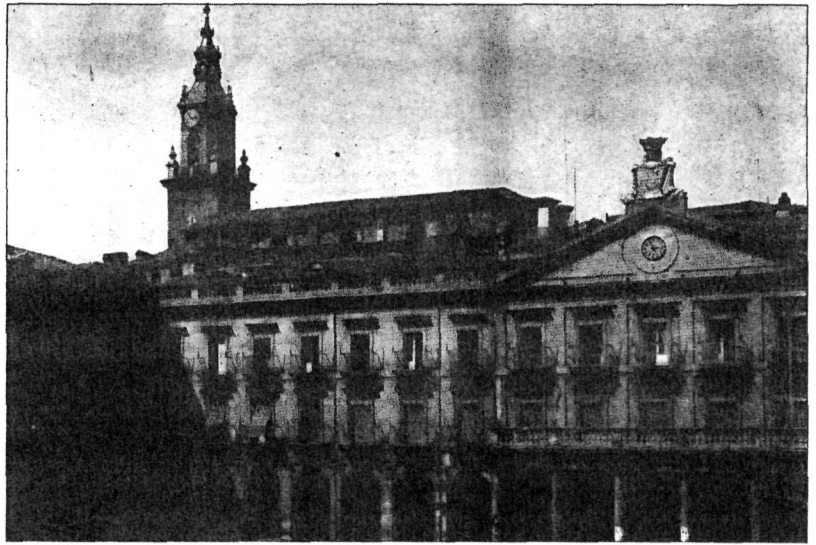

«La Constitució espanyola no fou acceptada per la majoria del poble basc»

L'Estatut d'Autonomia del País Basc és anomenat també «Estatut de Gernika» perquè allí fou aprovat abans de ser presentat a Madrid. Després de les modificacions rebudes a Madrid ha estat també anomenat «Estatut de la Moncloa».

La comunitat autònoma constituïda segons aquest estatut comprèn «els tres territoris històrics» d'Araba, Gipuzkoa i Bizkaia. No obstant això, en el paràgraf segon del segon article es diu: «El territori de la comunitat autònoma del País Basc quedarà integrat pels territoris històrics que coincideixen amb les províncies, en els seus límits actuals, d'Àlaba, Guipúscoa i Biscaia, així com la de Navarra, en la suposició que aquesta última decideixi la seva incorporació d'acord amb el procediment establert en la Disposició Transitòria 4 de la Constitució».

Els bascs davant el seu estatut d'autonomia

P. Kortabarria (*)

Aquest és precisament un dels punts per a la no acceptació de l'Estatut de Gernika per un sector important del poble basc. En efecte, l'Estatut d'Autonomia comporta pràcticament l'acceptació i confirmació de l'escissió del País Basc entre Navarra i «Les Vascongades» deixant en aquest moment de banda el problema d'Euskadi Nord, sota l'estat francès. Per això hi ha qui parla de «Terç Autonòmic» en referir-se a l'actual comunitat autònoma basca. Seguint els criteris establerts

per aquest número monogràfic de Punt Diari, aquí es parlarà de l'Estatut de la Comunitat Autònoma basca, deixant per a un altre article el tema de la Comunitat «Foral» de Navarra, constituïda per la Llei de Millora Foral, aprovada en 1983 per les Corts de Madrid, però no sotmesa a referèndum pels navarresos.

Per començar a parlar sobre els problemes d'identificació dels ciutadans amb l'autonomia d'Euskadi, a més del que hem dit anteriorment, cal tenir en compte des del començament que la

Constitució espanyola no fou acceptada per la majoria dels poble basc.

L'Estatut d'Autonomia del poble basc fou aprovat en referèndum el 25 d'octubre del 1979, amb el 53'13% del cens; l'absència fou de 41'15%, el 3'07% va votar-hi en contra. Fou sobretot Herri Batasuna qui va portar endavant la campanya d'una abstenció activa: abstençió que significava un rebuig global de l'Estatut. En les eleccions per al Parlament autònom, subsegüents al referèndum, H.B. va

obtenir prop del 10% de vots, sobre els cens de votants. Aquest percentatge ha anat pujant sensiblement en els anys successius. En les generals de 1986, H.B. ha obtingut l'11'8% sobre el cens i el 17'4% sobre el total de vots en la comunitat autònoma. Aquest vot, sumat als dels altres partits oposats a l'Estatut, com el d'EMK i LKI, és el vot de rebuig de l'actual Estatut d'Autonomia, a part l'oposició que hi ha a aquest des de posicions de la dreta no parlamentària. L'alternativa proposada

per H.B. és l'anomenada «Alternativa Kas», que exigeix un estatut nacional d'autonomia amb el reconeixement explícit del dret d'autodeterminació per al País Basc.

UNES POSICIONS DIVERSIFICADES

Evidentment no es pot reduir l'anàlisi sobre les posicions d'identificació o de rebuig de l'Estatut als resultats electorals o del referèndum de fa set anys, perquè aquestes posicions s'han

AJUNTAMENT DE PALAFRUGELL

S'adhereix a la Diada Nacional

ACTES

A les 12 del matí, audició de sardanes a la plaça Nova, per la cobla Baix Empordà.

*****

A les 6 de la tarda, a la plaça de l'ajuntament, xocolata infantil i animació pel grup Xerínola.

*****

A la plaça Nova actuació de l'Esbart Mestre Sirés, a les 7 de la tarda.

*****

A les 8 del vespre, al teatre Victòria, actuació de les corals: Els Virolets, Nit de Juny i Mestre Sirés.

BEGUDES CARBÒNIQUES

FUYÀ

- Sifons elaboració pròpia
- Distribuïdors de DAMM

Passeig Romeu, 1 - Tel. 83 06 62
LLAGOSTERA

Ajuntament de Llançà

Diada Nacional de Catalunya 11 de Setembre

PROGRAMA D'ACTES

A les 12 del migdia i a les 10 del vespre, a la Plaça Major, Audició de Sardanes per la Cobla Foment de la Sardana.

Diumenge, 14 de setembre de 1986 II TROBADA A LLANÇÀ

PROGRAMA D'ACTES

MATÍ:

A les 10, recepció oficial d'autoritats, a l'Ajuntament.

A 2/4 d'11, cercavila, des de l'Ajuntament a la plaça Major i carrers propers, amb els gegants, caps-grossos de Figueres.

A les 11, missa solemne concelebrada, a l'església parroquial de Sant Vicenç. Cants i orquestra. Ofertori especial dels pobles de l'Associació.

A les 12, a la plaça Major, acte d'agermanament dels vuit pobles. Salutació de l'alcalde de Llançà i president de l'Associació. Parlaments de les autoritats. Enlairada de globus i coets.

A 2/4 d'1, inauguració de la I Mostra d'Art, a la sala d'exposicions de l'Edifici de Serveis.

A la 1, sardanes a la plaça Major, amb la Cobla Girona.

A les 2, al carrer de Dolors Falcó, dinar popular de germanor.

Tarda:

A 2/4 de 5, a la Plaça Major, audició de sardanes. Cobla Girona.

A les 6, espectacle de fi de festa, al Pati Blanc. Actuació de música i dances de Catalunya, de l'Esbart Sant Genís de Taradell i del pianista Carles Coll.

anat matisant i variant en el procés polític concret.

Des d'abans de l'aprovació de l'Estatut, hi ha hagut, si ens ajustem a les declaracions i acusacions de diversos líders polítics, dues posicions contraposades en el mateix bloc pro estatutista: la dels qui el consideren un punt de partida per caminar vers cotes més altes d'autogovern, fins i tot la independència, i la dels qui el consideren el màxim i el punt d'arribada. Un mes abans d'arribar a l'acord de la Moncloa sobre l'Estatut, Garaikoetxea declarava: «L'Estatut, el considerem com de mínims».

Dins d'aquesta doble —contraposada?— interpretació del mateix Estatut, cal emmarcar el permanentment conflictiu procés de transferències, que encara té bastants capítols pendents, l'encalc constant i mutu dels Governos de Madrid i de Gasteiz amb recursos contra lleis o decrets emanats de les respectives autoritats estatals o autonòmiques. Sense cap mena de dubte, el punt més àlgid fou el de la LOAPA, el recurs contra aquesta i la sentència del Tribunal Constitucional, bàsicament contrària a aquesta llei.

LA CRISI D'UN PACTE

El lent procés de pòsada en marxa de l'Estatut d'Autonomia, ple d'obstacles per part del poder central i amb continuades reticències per part dels partits estatutalistes, ha provocat un desencaix considerable fins i tot dins del principal partit que ha tingut la missió de portar-lo a la pràctica: el PNB. Indiscutiblement no és aliena a aquest desencaix la crisi interna del partit, que ja en aquestes dates de finals d'agost pot considerar-se un trencament definitiu. Aquest comportarà, al seu torn, nous posicionaments

quant al futur fràgil de l'Estatut.

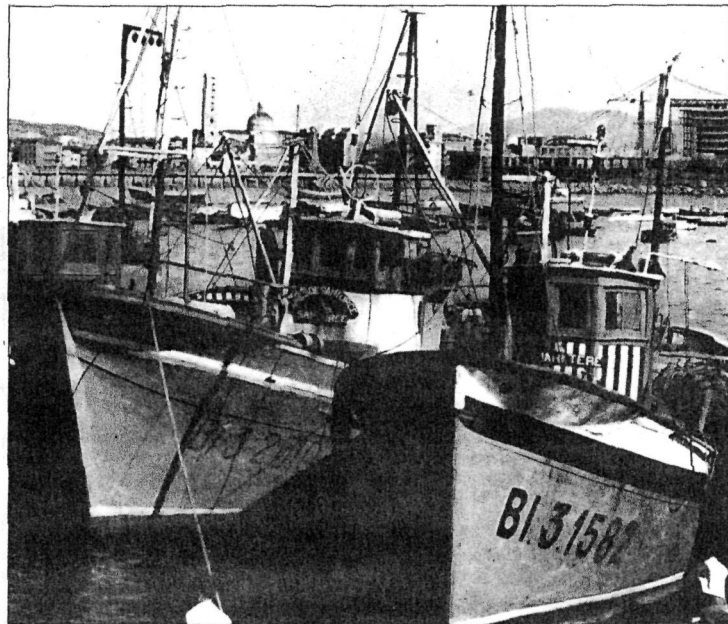
En aquest context ha sonat moltes vegades, i particularment en els darrers temps, l'acusació d'haver trencat «aquell pacte que fou l'Estatut» per part del Govern central, i s'ha suggerit per part d'algun dels seus protagonistes el seu replantejament i revisió.

Evidentment, en aquesta crisi que viu el marc estatutari, després de set anys de ser aprovat, hi ha contribuït de manera decisiva la permanència i el reforçament del sector rupturista del País Basc, que no participa en les institucions derivades de l'Estatut. Un nou marc legal i institucional és la reivindicació fonamental d'Herri Batasuna.

Aquesta situació és posada més en evidència en la polèmica sobre la negociació amb ETA, que posa com a base per a aquesta la modificació de la Constitució i del marc estatutari actual. Per això, l'acceptació de la negociació amb ETA suposa, com a mínim, la possibilitat del canvi d'aquest marc legal de l'Estatut, encara que inicialment se l'amagui sota expressions com ara «reinterpretació de l'Estatut» o «aprofundiment en l'esperit del mateix Estatut», o «ampliació dels sostres de l'Estatut», tot un seguit d'expressions que cada cop sonen més i expressen la insatisfacció de la situació actual i la necessitat d'una revisió del marc legal vigent.

El desengany del desenrotllament de l'estatut de Gernika, conjuntament amb l'auge de la posició rupturista i la permanència i força de la lluita armada d'ETA, fan preveure un augment dels qui, sobretot des del món nacionalista, exigiran el canvi de l'actual marc estatutari de la Comunitat Autònoma Basca.

(*) Sociòleg

«Un sector dels bascos considera l'estatut com a punt de partida, per caminar vers cotes més altes d'autogovern»

**hostal
esteba**

RESTAURANT
- BAR

Davant zona esportiva
Tel. (972) 47 00 55
Caldes de Malavella

BONA FESTA MAJOR!

AJUNTAMENT DE PALAMÓS

DIADA NACIONAL DE CATALUNYA

DIADA NACIONAL DE CATALUNYA, un cop més l'ocasió de fer examen de consciència col·lectiva en acabar-se l'any natural i altra volta, si cal, començar un nou interval en el temps nostre, amb renovades il·lusions de millorar, per camins de llibertat, sense entrebancs, el fet reconegut, controlat i vigilat, per provar de sortir dels límits que els permet de dir que fem el que volem, anem a on ens plau, diem el que volem dir i tenim el que havíem demanat.

El concepte de llibertat que he heretat, que analitzo molt especialment cada Onze de Setembre, no té res a veure amb la tan anomenada llibertat que em porta a pensar en l'estel que veig enlairat onejant al vent, cabriolant i lluint els colors, més o menys cridaners, que se li han donat, perquè sé que al capdavant hi ha algú que aguanta el fil i controla l'aparent vol lliure.

Potser no som ben bé un estel i el que els manté controlats és una mena de fil invisible que, quan ens posem a rumiar pro-

fundament amb motiu de la Diada, l'arribem a palpar, ja que al llarg de l'any tenim mostres suficients que ens poden permetre de treure conclusions que per greus no deixen d'ésser realitat.

M'agradaria anar errat, tant se val, però fa tants anys que ens fan l'estira i afluixa que no puc deixar de pensar que ens han donat fil perquè ens poguem enlairar i així fer creure a molts que tenim la llibertat de la cigonya, però no us hi trenqueu pas el cap, som un «ave raris» en perill d'extinció, que mentre tingui el lligam en mans que se'l vagin passant, contràries al fet nacional, cada any, cada Onze de Setembre, en fer balanç, haurem de reivindicar ser amos de la destinació que pertany a tots els catalans, una destinació que hauria de ser totalment a les mans dels nostres governants elegits democràticament, lligat amb un cordó de justícia i llibertat, de pau i benestar, que entre altres coses ens permetés dir les coses pel seu nom i servir una sola Mare.